

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ

6929b442273b0067a205f085

ΑΠ:20749

Υπογραφή: 16/12/25 11:09

Διανομή: 16/12/25 14:16

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055230
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Η δημογραφική κατάρρευση της χώρας και η απουσία ολοκληρωμένης πολιτικής αντιμετώπισης.

ΣΧΕΤ: η με αριθμ. 814 /03-11-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ αριθ. 814 /03-11-2025 Ερώτησης και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

Η διαχείριση των δημογραφικών προκλήσεων επιβάλλει, μεταξύ άλλων, την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης δημογραφικής πολιτικής, με σαφείς στόχους, συγκεκριμένα μέτρα και επαρκείς πόρους. Το πεδίο της εν λόγω πολιτικής δεν περιορίζεται αποκλειστικά σε ενέργειες που στοχεύουν στην τροποποίηση των δημογραφικών τάσεων, αλλά περιλαμβάνει και πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεών τους.

Η εφαρμογή πολιτικών που στοχεύουν στη διευκόλυνση της κοινωνικής προσαρμογής στις εξελισσόμενες δημογραφικές συνθήκες, συνδέονται άμεσα με την άμβλυνση των συνεπειών της δημογραφικής μετάβασης. Επιπλέον, η δημογραφική πολιτική δεν αποτελεί μια απλή συλλογή διάσπαρτων μέτρων, αλλά ένα συνεκτικό σύνολο δράσεων.

Αντιμετωπίζοντας τις πιεστικές δημογραφικές προκλήσεις, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει εκπονήσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, το οποίο παρουσιάστηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο στις αρχές Οκτωβρίου 2024 και στη συνέχεια τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Το εν λόγω Εθνικό Σχέδιο Δράσης, με χρονικό ορίζοντα δεκαετίας (έως το 2035), στοχεύει όχι μόνο στην ανάκαμψη των γεννήσεων, αλλά και στην ολιστική διαχείριση των επιπτώσεων που έχουν προκληθεί στην ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού. Βασίζεται σε πέντε θεμελιώδεις άξονες:

- 1.Ενίσχυση των γεννήσεων με ταυτόχρονη στήριξη της οικογένειας:
- 2.Ενίσχυση της απασχόλησης
- 3.Διαχείριση της μακροζωίας – γήρανσης
- 4.Τοπική ανάπτυξη και προώθηση της καινοτομίας
- 5.Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών.

Οι προαναφερθέντες άξονες συνάδουν με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τις προτεραιότητες και τις βέλτιστες πρακτικές που προτείνονται από διεθνείς οργανισμούς. Οι άξονες αυτοί συγκεκριμενοποιούνται σε περισσότερες από 100 δράσεις, συνολικού κόστους 20 δισεκατομμυρίων ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ήδη εφαρμοστεί από το 2019, και αφορούν όλες τις ηλικιακές κατηγορίες του πληθυσμού.

Η επιτυχής υλοποίηση των προβλεπόμενων δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το Δημογραφικό προϋποθέτει τη συνέργεια όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων. Διά αυτού, επιδιώκεται η διαμόρφωση ενός οικογενειακού και παιδοκεντρικού περιβάλλοντος, το οποίο θα χαρακτηρίζεται από σεβασμό στις ατομικές επιθυμίες, παροχή πολλαπλών επιλογών και υποστήριξη των αναγκών των πολιτών. Ο απώτερος σκοπός είναι η αναβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης μέσω του σχεδιασμού, της εφαρμογής, του συντονισμού και της αποτίμησης πολιτικών που άπτονται του συνόλου των πολιτών σε κάθε φάση της ζωής τους.

Ειδικότερα, προς την κατεύθυνση αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος έχουν ήδη ληφθεί συγκεκριμένα μέτρα για τη θέσπιση προγραμμάτων χρηματοδοτικής ενίσχυσης, με σκοπό την υποστήριξη των οικογενειών ειδικότερα:

α) Επίδομα παιδιού.

Με το άρθρο 214 του ν.4512/2018 (Α' 5), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν.4659/2020 (Α'21), αναμορφώθηκε το καθεστώς για τα οικογενειακά επιδόματα με την αντικατάστασή τους από ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, το οποίο χορηγείται λαμβάνοντας υπόψη:

- τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων
- το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα
- την εισοδηματική κατηγορία κάθε οικογένειας.

Το ποσό του επιδόματος υπολογίζεται βάσει κλιμακούμενου εισοδηματικού κριτηρίου, ώστε να καταβάλλεται στοχευμένα στις οικογένειες με παιδιά, που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη ανάγκη. Η διαδικασία της χορήγησης του επιδόματος παιδιού, καθορίστηκε με την αρ.Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/2018 (57/Β') απόφαση, όπως ισχύει.

β) Επίδομα γέννησης

Με το ν.4659/2020 (Α' 21), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4756/2020(Α' 235), και τις διατάξεις των άρθρων 29-32 του ν. 5092/2024 (Α'33), θεσπίστηκε επίδομα γέννησης, για

κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα. Η διαδικασία για την χορήγηση του επιδόματος καθορίστηκε με την αρ.Δ11/οικ.8523/236/20(490/Β') ΚΥΑ, όπως ισχύει.

Για τον καθορισμό του ύψους του επιδόματος λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων όπως αυτός διαμορφώνεται μετά την γέννηση του τέκνου και το ποσό καταβάλλεται ως εξής:

- α) 2.400,00 € για το πρώτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο
- β) 2.700,00 € για το δεύτερο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο
- γ) 3.000,00 € για το τρίτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο και
- δ) 3.500,00 € για το τέταρτο και κάθε επόμενο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο.

γ) Οικονομική ενίσχυση οικογενειών Ορεινών και Μειονεκτικών Περιοχών.

Η χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών θεσπίστηκε με το νόμο 3016/2002 (Α' 110), με σκοπό την οικονομική ενίσχυση των νοικοκυριών που διαβιούν στις περιοχές αυτές και έχουν ιδιαίτερα χαμηλό εισόδημα, το οποίο δεν ξεπερνά το ποσό των 4.700 ευρώ ετησίως. Το ύψος του επιδόματος ανέρχεται σε:

- εξακόσια (600,00) ευρώ, για ετήσιο οικογενειακό εισόδημα έως 3.000 ευρώ
- τριακόσια (300,00) ευρώ, για ετήσιο οικογενειακό εισόδημα από 3.000 έως 4700 ευρώ.

Το επίδομα καταβάλλεται εφάπαξ κατ' έτος στους δικαιούχους από τον ΟΠΕΚΑ και η χρηματοδότηση βαραίνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, ενώ δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα.

Σύμφωνα με το αρ.2 της αριθ. Δ11/οικ. 28711/1021/2020 ΚΥΑ (Β' 2882) «...Ως μειονεκτικές περιοχές για τη χορήγηση της εισοδηματικής ενίσχυσης από το έτος 2020 και εντεύθεν νοούνται οι περιοχές με σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα και οι περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα κατά την έννοια των παρ. 3 και 4, αντίστοιχα, του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, όπως αυτές καθορίστηκαν στα σχετικά Παραρτήματα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας...».

δ) Πρόγραμμα χρηματοδοτικής ενίσχυσης οικογενειών

Βάσει της υπ' αριθμ. 134947ΕΞ2025/2025 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β' 4127), όπως εκάστοτε ισχύει, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 104 του ν. 4941/2022 (ΦΕΚ Α' 113), θεσμοθετείται πρόγραμμα χρηματοδοτικής ενίσχυσης οικογενειών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής διαπαιδαγώγησης και φροντίδας, καθώς και πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης οικογενειών για την πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής ενασχόλησης μέσω της εφαρμογής σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων και δραστηριοτήτων, εκτός του τυπικού σχολικού ωραρίου, το οποίο είναι σε ισχύ για την περίοδο δύο κύκλων, ήτοι τα έτη 2025 - 2026 (α' κύκλος) και 2026 - 2027 (β' κύκλος). Για

την περίοδο 2025-2026 (Α' Φάση του Προγράμματος), από τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας προβλέπεται η διάθεση ποσού 153.872.479 € για την υλοποίηση του Προγράμματος.

Αντιστοίχως, για την περίοδο 2026-2027 (Β' Φάση του Προγράμματος), από τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας θα διατεθεί ποσό 158.872.479 €. Για την ίδια περίοδο (2025-2027), με την υπ' αριθμ. 134947/2025 (ΦΕΚ Β'4127) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), όπως εκάστοτε ισχύει, ορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων, τα κριτήρια επιλογής, η ακολουθητέα διαδικασία υλοποίησης, η δυνατότητα επέκτασής τους, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Επισημαίνεται ότι, κατ' εφαρμογή της με αριθμό 15670/22-10-2025 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β'5646), τα εισοδηματικά όρια τροποποιήθηκαν ως εξής: «...τα γενικά εισοδηματικά κριτήρια επιλεξιμότητας για τη λήψη μειωμένης αξίας τοποθέτησης στις δομές Α1, Α2, Β1 και Β2 αναπροσαρμόζονται ανά κατηγορία κατά ποσό 2.000 ευρώ για οικογένειες που αριθμούν έως πέντε (5) τέκνα και για οικογένειες με έξι (6) τέκνα και άνω αυξάνονται κατά ποσό 3.000 ευρώ ανά τέκνο...». (Τροποποίηση του σημείου β της υποπαραγράφου 1 της παραγράφου Α του άρθρου 8 της υπ' αριθμ. 134947/2025 ΚΥΑ).

Σε ό,τι αφορά τους εν δυνάμει ωφελούμενους που ανήκουν στις κατηγορίες των μονογονεϊκών οικογενειών, των πολυτέκνων και των τριτέκνων, προβλέπεται η παροχή αυξημένης μοριοδότησης, η οποία προσμετράται επιπροσθέτως, για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 8 της προαναφερθείσας Κοινής Υπουργικής Απόφασης.

Προς υλοποίηση των προαναφερθεισών ρυθμίσεων, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. 30771/ 30.10.2025 Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος (ΑΔΑ: 93Λ6465ΖΩ5-ΕΛ2).

ε) Κατασκηνωτικό Πρόγραμμα

Στο πλαίσιο του Κρατικού Κατασκηνωτικού Προγράμματος, το οποίο παρέχει φιλοξενία σε παιδιά, οικογένειες, άτομα τρίτης ηλικίας και Άτομα με Αναπηρίες με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, λειτουργούν οι Παιδικές Εξοχές του Εθνικού Προγράμματος, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν.749/1948 (200/Α'), όπως εκάστοτε ισχύει. Η συμμετοχή των τέκνων πολύτεκνων και τρίτεκνων οικογενειών στις Παιδικές Εξοχές του Εθνικού Προγράμματος είναι δωρεάν, απαλλασσόμενη από την καταβολή οποιουδήποτε ποσού συμμετοχής.

Με τις διατάξεις του ν. 5529/2025 (Α' 158) «Τριτεκνική ιδιότητα, οργανωτικές ρυθμίσεις του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις», ενισχύθηκε νομοθετικά η προστασία των τρίτεκνων οικογενειών και διευθετήθηκαν καίρια ζητήματα σχετικά με την αναγνώριση, την πιστοποίηση και την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την τριτεκνική ιδιότητα. Σκοπός των σχετικών διατάξεων είναι η νομοθετική κατοχύρωση της τριτεκνικής ιδιότητας και η πρόβλεψη συγκεκριμένων κριτηρίων και διαδικασιών για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των γονέων και των τέκνων που εντάσσονται στην εν λόγω κατηγορία.

Ειδικότερα, με το άρθρο 20 του ανωτέρω νόμου, προστέθηκε άρθρο 1Α στον ν. 3454/2006 (Α' 75), καθιερώνοντας για πρώτη φορά την ισόβια διάρκεια της τριτεκνικής ιδιότητας, τόσο για τους γονείς όσο και για τα τέκνα που πληρούν τις καθορισμένες προϋποθέσεις, ενώ με τις διατάξεις του άρθρου 21 προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης για την πιστοποίηση της τριτεκνικής ιδιότητας, με σκοπό την ηλεκτρονική έκδοσή της μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr).

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ